

De Omgevingswet en participatie: keuzes voor de raad

Pascale Georgopoulou (VNG)

Minimaal klaar op 1-1-2022

- Omgevingsvergunning afgeven binnen 8 weken
- Aangesloten zijn op het DSO-LV

To do list voor de gemeenteraad 2020-2021

- Ambitie, strategie en beleid**
 - Vaststellen implementatieplan (ambities, leidende principes, tempo, budget enz)
 - Planning van raadsbesluiten 2021-2022
 - Uitgangspunten omgevingsplan (plan van aanpak met keuzes over structuur, opbouw, tempo)
 - Raadsbesluit over gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor de raad adviesrecht heeft.
 - Uitgangspunten implementatie VTH & WKB
 - Raadsbesluit gevallen van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is
 - (Indien van toepassing) Raadsbesluit verordening inspraak en participatie
 - (Indien van toepassing) Nieuwe contracten met uitvoeringsdiensten (bijv. Omgevingsdienst): raadsbesluit
 - Opschonen bestaande verordeningen; indien vormgegeven in Verordening Fysieke Leefomgeving: raadsbesluit
 - Legesverordening (waarin gevolgen Omgevingswet en WKB zijn verwerkt)
 - Mandaatregelingen
 - Verordening Nadeelcompensatie (v/h planschadeverordening)
 - Instellen commissie ruimtelijke kwaliteit: raadsbesluit
 - (Indien van toepassing) Raadsbesluit kaders ruimtelijke kwaliteit
 - Verordening kwaliteit VTH: raadsbesluit
 - Handhavingsbeleid en uitvoeringsprogramma incl. WKB: raadsbesluit
- Omgevingsvisie en programma**
 - PvA opstellen omgevingsvisie (inclusief planning)
 - (Indien van toepassing) Vaststelling programma luchtkwaliteit
 - (Indien van toepassing) Raadsbesluit gelijkstellingsbepaling omgevingsvisie
- Omgevingsplan**
 - PvA opstellen omgevingsplan (inclusief planning en keuzes over transitieperiode)
 - (Indien van toepassing) Raadsbesluit Delegatiebesluit aan het college om het omgevingsplan te wijzigen
- Initiatieven, dienstverlenings- en behandelprocessen**
 - PvA invoering VTH-processen (inclusief WKB)
- Monitor, toezicht en handhaving (incl. WKB)**
 - (Indien van toepassing) Nieuwe samenwerkingsafspraken met (regionale) overheden en ketenpartners

Minimale acties Omgevingswet

1. Ambities, strategie, aanpak en financiën bepaald (advies)
2. Kunnen wijzigen omgevingsplan (eis)
3. Proces behandelen vergunningaanvragen en meldingen ingericht
4. Participatie bij initiatieven ingericht (eis)
5. Legesmodel aangepast (eis)
6. Commissie ruimtelijke kwaliteit ingesteld (eis)
7. Omgevingsvisie vastgesteld (eis 2024)
8. Beschikken over volledig omgevingsplan (eis 2029)

Participatie volgens de Omgevingswet

Participatie bij initiatieven ingericht, maar eerst participatie algemeen

- Voorafgaand aan het formele besluitvormingsproces.
- Meer dan de formele momenten (meer dus dan zienswijzen).
- Participatie is niet dat iedereen het ermee eens moet zijn.
- #Hoedan is niet voorgeschreven.
- Met belanghebbenden bedoelt de wet burgers, vertegenwoordigers van bedrijven, professionals van maatschappelijke organisaties en bestuurders van overheden.
- De gemeente neemt (de uitkomsten van) participatie mee bij de belangenafweging bij besluiten over de fysieke leefomgeving.

Over participatie

1. De Omgevingswet zorgt dat er draagvlak komt bij initiatieven.
2. Goede participatie zorgt voor minder bezwaar en beroep.
3. Als zoveel mogelijk mensen meepraten komen er betere plannen.
4. Participatie is vrijblijvend.
5. Participatie verzwakt de rechtsbescherming.
6. Door goede participatie is iedereen gelukkig en tevreden.
7. Participatie is ingewikkeld en daarom zinloos, je moet er niet te veel van verwachten.
8. Er zijn altijd mensen die tegen zijn.
9. De raad kan zijn rug niet recht houden als er boze tegenstanders op de deur kloppen.
10. De raad is verantwoordelijk voor participatie.

Participatie door bevoegd gezag

Omgevingsvisie
Programma

motiveringsplicht

Omgevingsplan

Kennisgeving
voornemen

motiveringsplicht

Projectbesluit

kennisgeving
voornemen

kennisgeving
participatie

motiveringsplicht

A. Kennisgeving: het bevoegd gezag geeft aan hoe de participatie wordt vormgegeven.

B. Motiveringsplicht: het bevoegd gezag geeft bij het besluit aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen zijn betrokken bij de voorbereiding, wat de resultaten daarvan zijn en hoe aan het eigen participatiebeleid is voldaan.

Participatie door de initiatiefnemer: aanvraagvereiste

- › Stimuleren van de initiatiefnemer om participatie te organiseren (amendement De Vries, 2015)
- › Strekking aanvraagvereiste:
 - Aangeven **OF** burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen bij de voorbereiding van de aanvraag zijn betrokken
 - Indien ja, verstrekt de aanvrager bij de aanvraag gegevens over **HOE** zij zijn betrokken en **WAT** de resultaten daarvan zijn
- › Verantwoordelijkheid initiatiefnemer om een adequate vorm te kiezen voor participatie
- › Nee is geen grond van weigering

Omgevingsvergunning

C. Aanvraagvereiste bij vergunning: bij de aanvraag controleren of aan de aanvraagvereisten voor participatie is voldaan (=procestoets). Het resultaat van participatie meewegen in de integrale afweging op het besluit (=inhoud en compleetheid)

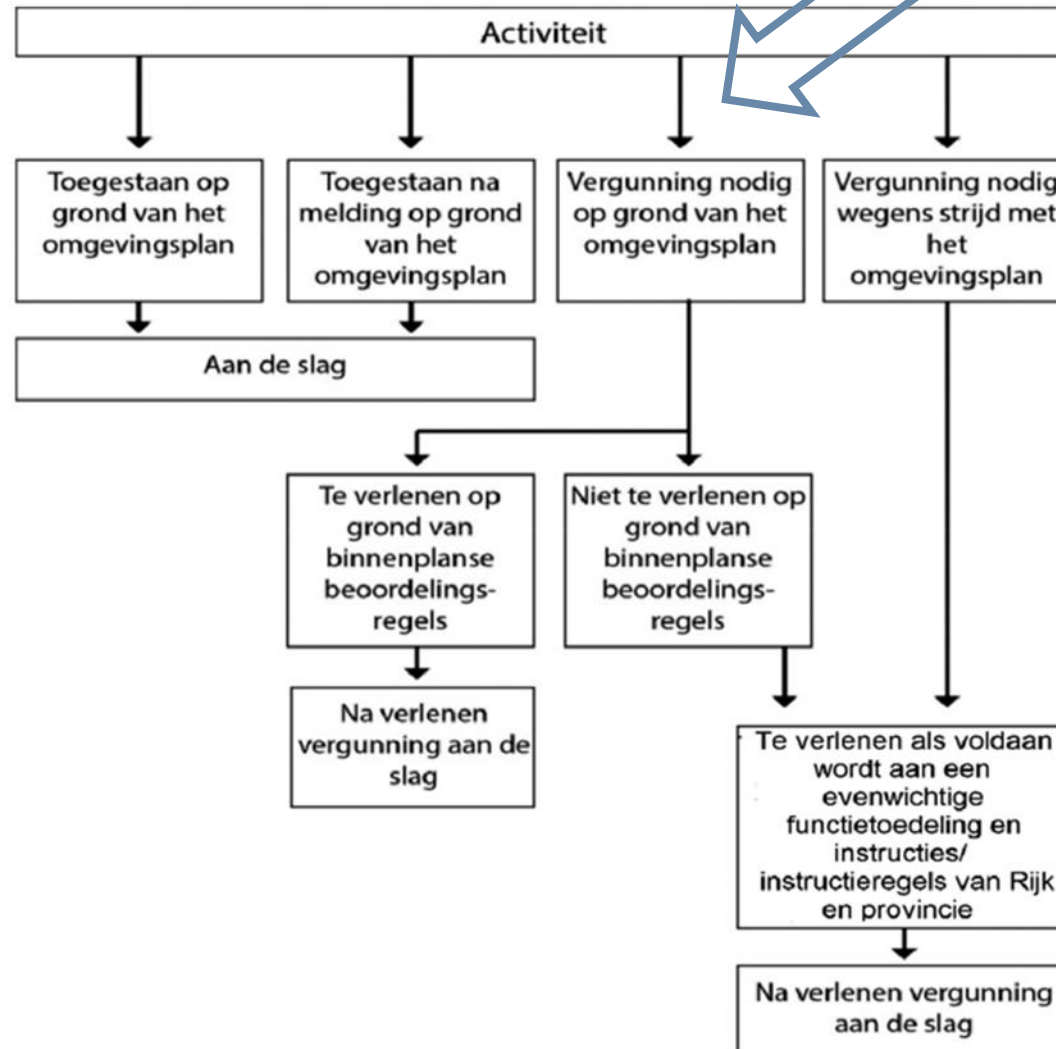
De rol van de raad bij inrichten participatie

- “De gemeenteraad kan gevallen van activiteiten aanwijzen waarbij participatie van en overleg met derden verplicht is voordat een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan worden gedaan”. (amendement van Eijs c.s.)
- “In het Invoeringsbesluit Omgevingswet een regeling op te nemen die ervoor zorgt dat er een plicht ontstaat voor gemeenten, provincies en waterschappen om het participatiebeleid op te stellen waarin vastgelegd wordt hoe participatie wordt vormgegeven en welke eisen daarbij gelden en dit participatiebeleid vast te stellen door respectievelijk gemeenteraad, provinciale staten en het algemene bestuur van het waterschap, en te bevorderen dat de medeoverheden hier zo snel mogelijk mee beginnen, liefst voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet” (motie Nooren c.s.)

Participatie bij initiatieven ingericht

Participatie?

Participatie?

Participatie?

Behoorlijk bestuur!

Het bestuursorgaan vergaart bij de voorbereiding van een besluit de nodige kennis over de relevante feiten en de af te wegen belangen en moet het besluit motiveren (artikel 3:4 en 3.46 Awb). In besluiten moet dus worden aangegeven welke belangen en maatstaven een rol hebben gespeeld bij de belangenafweging.

Participatie is een onderdeel van deze belangenafweging.

CASUS

woningen op plek oude school

Ter plaatse van een in onbruik geraakte maatschappelijke voorziening (school of kerk) wil een particuliere projectontwikkelaar nieuwe woningen (< 50 woningen) realiseren.

De grond heeft een maatschappelijke functie (bestemming) in het omgevingsplan. De eigenaar wil het bestaande gebouw verkopen. De buurt wil het beeldbepalende gebouw (geen monument of beschermd stadsgezicht) met maatschappelijk functie behouden. Het initiatief past binnen het kader van de woonagenda. De initiatiefnemer geeft op het aanvraagformulier aan dat hij breed in de buurt informatie heeft verstrekt, maar dat verdere participatie geen zin heeft omdat wat de buurt wil financieel niet haalbaar is.

VRAAG

Wil de gemeenteraad een dergelijk initiatief aanwijzen als categorie waarover participatie verplicht is?
Waarom wel of waarom niet?

Noem een categorie van gevallen waarin de raad participatie verplicht wil stellen en een categorie zonder verplichte participatie.

